

Ministerie van Buitenlandse Zaken

Rijnstraat 8
2515 XP Den Haag
Postbus 20061
2500 EB Den Haag
Nederland
www.rijksoverheid.nl
Nederland
www.nederlandwereldwijd.nl

Contact

E !

Onze referentie

Min-BuZa 2022 12101-20

Datum 23 december 2022

Betreft Reactie op uw Woo-verzoek

Geachte

U heeft op 1 juli 2021, door mij ontvangen op 1 juli 2021, met een beroep op de Wet openbaarheid van bestuur (hierna: Wob) om informatie verzocht. Uw verzoek heeft betrekking op de subsidie/financieringsrelatie met Instituut Clingendael.

U heeft in uw verzoek aangegeven de volgende informatie te willen ontvangen.

- Alle documenten (inclusief maar niet uitsluitend (concepten van) e-mails, whatsapp- en sms-berichten, signal-berichten, intranetstukken, brieven, (online-)bijeenkomsten, agenda's, memo's, mondelinge verslagen, notulen, contracten, tenders, subsidiekaders, kaderregelingen, geformuleerde doeleinden, opdrachten, besprekingen, overleggen, afschriften, accountantstukken, rapporten van feitelijke bevindingen, subsidiebeschikkingen, projectadministratie, financiële verslagen, verleningsbeschikkingen, rapportages, controleverklaringen, financiële verantwoordingen, activiteitenverslagen, verklaringen inzake kosten en/of opbrengsten, assurance-rapporten, subsidieaanvragen, terugbetalingen, begrotingen, resultaten) tussen 1 januari 2015 en 1 juli 2021 die op enigerlei wijze betrekking hebben op de/een subsidie/financieringsrelatie van het ministerie van Buitenlandse Zaken (inclusief haar directies) met (medewerkers dan wel associates van) Instituut Clingendael (inclusief maar niet uitsluitend de op enigerlei wijze aan Clingendael verbonden personen of daaronder ressorterende

organen, al dan niet gevestigd aan Zeestraat 100, 2518 AD in Den Haag dan wel aan Clingendael 7, 22597 in Den Haag, inclusief maar niet uitsluitend het onderzoeksprogramma PROGRESS [1 en 2], de Conflict Research Unit, dan wel Conflict and Fragility Research Partnership, Knowledge Platform Security & Rule of Law);

Datum
... 2022
Onze referentie

- Alle documenten die op enigerlei wijze betrekking hebben op het evaluatierapport uit oktober 2020 getiteld 'Evaluatie subsidie Clingendael publieke platformactiviteiten' (zie: <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/rapporten/2020/10/16/evaluatie-subsidie-clingendael-publieke-platformactiviteiten>), inclusief maar niet uitsluitend concepten van deze evaluatie, commentaar/suggestie/reactie van het ministerie van Buitenlandse Zaken op de (voorlopige) bevindingen, conclusies, concepten en/of aanbevelingen van het evaluatieteam/de evaluatie, evenals alle contacten/communicatie (inclusief maar niet uitsluitend (emails, whatsappberichten, smsberichten, signalberichten, brieven, memo's, (online)bijeenkomsten, notulen, mondelinge verslagen) tussen (medewerkers van) het ministerie van Buitenlandse Zaken (inclusief haar verschillende directies), (medewerkers dan wel associates van) Instituut Clingendael (inclusief de hierboven aan haar beschreven gelieerde organen) en/of het bedrijf Analysis for Economic Decisions (ADE) in het kader van deze evaluatie;
- Alle documenten die op enigerlei wijze betrekking hebben op rapporten/verslagen/evaluaties/onderzoeken/documenten/analyse s/activiteiten/artikelen/stukken die op enigerlei wijze in het kader van de/een subsidie en/of financieringsrelatie tussen het ministerie van Buitenlandse Zaken en Instituut Clingendael zijn geïnitieerd dan wel ontplooid, dan wel tot stand gekomen in de periode 1 juni 2016 tot 1 juli 2021, inclusief alle contacten/communicatie (inclusief maar niet uitsluitend emails, whatsapp-berichten, signalberichten, sms-berichten, brieven, memo's, (online)bijeenkomsten, notulen, mondelinge verslagen) tussen het ministerie van Buitenlandse Zaken en (associates van) Instituut Clingendael die op enigerlei wijze betrekking hebben op (inclusief mogelijke aanpassingen/verbeteringen/reactie/commentaar op) de hierboven genoemde rapporten verslagen / evaluaties/ onderzoeken/documenten/analyses en/of scans;
- Alle documenten (inclusief maar niet uitsluitend (concepten van) emails, whatsappberichten, smsberichten, brieven, memo's, (online)bijeenkomsten, notulen, verslagen, notulen, rapporten, gespreksverslagen, notities, evaluaties, analyses, onderzoeken, rapporten en andere onderliggende stukken) over de periode 1 januari 2015 t/m 1 juli 2021 die op enigerlei wijze betrekking

hebben op trainingen aan medewerkers van het ministerie van Buitenlandse Zaken door (associates dan wel medewerkers of staff van) Clingendael (inclusief maar niet uitsluitend trainingen in lobbyen in Brussel en invloed uitoefenen in de EU).

Datum
... 2022
Onze referentie

De ontvangst van uw verzoek is per e-mailbericht bevestigd op 5 juli 2021. Op 28 juli 2021 is de beslistermijn verdaagd. Nadien heeft er veelvuldig contact plaatsgevonden met de directie Communicatie van mijn ministerie in het kader van de werkbaarheid van het door u ingediende verzoek, hetgeen heeft geresulteerd in het toezenden van een lijst van de aan de orde zijnde projecten. U heeft aan de hand van deze lijst aangegeven documenten te willen ontvangen over de volgende projecten:

- Werkgelegenheid en basisvoorziening - Steun ACU Syrië;
- Conflict & Fragility Research;
- Knowledge Platform Security;
- Subsidie Clingendael Publieke Platform 2021.

Met deze brief wordt op uw verzoek beslist.

Wettelijk kader

U heeft uw verzoek om openbaarmaking van informatie gedaan op grond van de Wob. Vanaf 1 mei 2022 is de Wob vervangen door de Wet open overheid (hierna: Woo). De Woo kent geen overgangsrecht, dit betekent dat vanaf 1 mei de Woo geldt. Uw Wob-verzoek neem ik daarom als een Woo-verzoek in behandeling.

Inventarisatie documenten

De in het kader van uw verzoek geïnventariseerde documenten zijn opgenomen in een inventarisatielijst die als bijlage bij dit besluit is gevoegd. Deze inventarisatielijst vermeldt (indien aan de orde) de toegepaste uitzonderingsgrond(en) per document. In dit besluit staat de nadere toelichting bij de toegepaste grond. Hierdoor wordt per document duidelijk wat is besloten.

Besluit

Uw verzoek wordt gedeeltelijk ingewilligd. Er doet zich een aantal uitzonderingsgronden en beperkingen voor zoals genoemd in de Woo, die een beperkte kennisname van hetgeen in het document is opgenomen, rechtvaardigen. Voor de motivering hiervan verwijs ik naar het onderdeel 'Overwegingen' van dit besluit.

Overwegingen

Algemene overweging: openbaarheid t.a.v. een ieder

Als eerste wil ik u wijzen op het volgende.

Datum
... 2022
Onze referentie

Iedereen heeft het recht om overheidsinformatie op te kunnen vragen zonder daarbij een reden te hoeven aangeven. Dit staat in artikel 1.1. van de Woo. Dit is een belangrijk recht van de burger. Daarbij is het uitgangspunt dat overheidsinformatie openbaar is, tenzij er uitzonderingsgronden zijn die dit beperken. De uitzonderingsgronden staan in hoofdstuk 5 van de Woo. Ik moet hierbij het algemeen belang van openbaarheid afwegen tegen de belangen die de uitzonderingsgronden beschermen. In het algemeen geldt hierbij de regel dat wanneer ik informatie aan u verstrek, het openbaar is voor een ieder. De Woo is niet van toepassing op informatie die al openbaar is.

Bedrijfs- en fabricagegegevens

Op grond van artikel 5.1, eerste lid, aanhef en onder c, van de Woo mag ik geen informatie openbaar maken als het gaat om bedrijfs- en fabricagegegevens die in vertrouwen aan de overheid zijn medegedeeld. De vertrouwelijkheid van de informatie die aan de overheid is verstrekt, kan bijvoorbeeld blijken uit een expliciete verklaring. Het is ook mogelijk dat de vertrouwelijkheid door de verstrekker mocht worden aangenomen. Het gaat hier om gegevens waaruit informatie kan worden afgelezen of afgeleid over de technische bedrijfsvoering, het productieproces, de afzet van producten of de afnemers of leveranciers. Ook financiële gegevens kunnen als bedrijfs- en fabricagegegevens worden aangemerkt.

Een beperkt aantal documenten bevat bedrijfsgegevens die vertrouwelijk met mijn ministerie zijn gedeeld. U kunt hierbij bijvoorbeeld denken aan specifieke financiële informatie. Deze informatie is vertrouwelijk medegedeeld en ik zal hier geen mededelingen over doen. Op de inventarisatielijst en in de gedeeltelijk openbaar gemaakte documenten is de toepassing van deze uitzonderingsgrond aangegeven met de aanduiding "5.1.1.c".

Het belang van de betrekkingen van Nederland met andere landen en staten en met internationale organisaties

Op grond van artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder a, van de Woo wordt geen informatie openbaar gemaakt als dit de relatie van Nederland met andere landen en staten en met internationale organisaties beschadigt. Deze uitzonderingsgrond beoogt te voorkomen dat de wettelijke plicht tot het verstrekken van informatie tot gevolg zou hebben dat de Nederlandse internationale betrekkingen schade zouden lijden. Dat is bijvoorbeeld het geval indien, als gevolg van het verschaffen van informatie ingevolge de wet, wordt voorzien dat het internationale contact op bepaalde punten stroever zal gaan lopen, met als gevolg bijvoorbeeld

dat het onderhouden van diplomatieke betrekkingen, of het voeren van bilateraal overleg met andere landen, staten of internationale organisaties moeilijker zou gaan dan voorheen wordt, of dat men in die andere landen, staten of internationale organisaties minder geneigd zou zijn tot samenwerking dan voorheen.

Datum
... 2022
Onze referentie

Hierbij wordt opgemerkt dat voor het bestaan van het vermoeden dat diplomatieke betrekkingen zullen verslechteren als gevolg van het openbaar maken van bepaalde informatie niet altijd een concrete aanwijzing in de vorm van een uitdrukkelijke kennisgeving van een ander land, staat of internationale organisatie tot niet openbaarmaking noodzakelijk is, als uit de aard en inhoud van de gevraagde informatie kan volgen dat deze vertrouwelijk is.

Voorts merk ik op dat het invoeren van deze uitzonderingsgrond niet enkel is voorbehouden aan situaties waarin sprake is van (diplomatieke) documenten inzake het diplomatiek verkeer met een andere staat dan wel staten. Ook daar waar sprake is van interne-, interdepartementale- of andere mailwisselingen en waarin gesproken wordt over lopende diplomatiek trajecten of bijvoorbeeld een vertrouwelijk gedeelte van een voorstel van een lidstaat, kan het invoeren van deze uitzonderingsgrond aan de orde zijn.

Bij bepaalde (passages uit de aangetroffen) documenten is, gelet op de aard en inhoud van de informatie, het belang van de betrekkingen van Nederland met andere staten en internationale organisaties in het geding.

Hierbij kan worden gedacht aan informatie die betrekking heeft op vertrouwelijk gevoerde overleggen met andere lidstaten in het kader van (uit te voeren) projecten.

Het openbaar maken van deze informatie zou de noodzakelijke vertrouwelijkheid en effectiviteit van het diplomatieke verkeer en bilateraal overleg (in de toekomst) ondermijnen en zou eveneens de betrekkingen met bepaalde landen, staten dan wel internationale organisaties schaden. Ik heb daarom besloten de desbetreffende informatie niet openbaar te maken.

Op de inventarisatielijst en in de gedeeltelijk openbaar gemaakte documenten is de toepassing van deze uitzonderingsgrond aangegeven met de aanduiding "5.1.2.a".

De eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer

Op grond van artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder e, van de Woo kan ik geen informatie openbaar maken als dit de persoonlijke levenssfeer schaadt en dit belang zwaarder weegt dan het belang van openbaarheid.

Datum
... 2022
Onze referentie

In de meeste documenten staan persoonsgegevens van ambtenaren. Het gaat om gegevens die herleidbaar zijn tot een persoon, zoals onder meer namen, e-mailadressen, functienamen en telefoonnummers. In het kader van goed werkgeverschap vind ik dat het belang van privacy zwaarder moet wegen dan het belang van openbaarheid. Dit ter bescherming van de privacy van de betrokken ambtenaar/ambtenaren. Daarbij weegt mee dat het hier niet gaat om het opgeven van een naam aan een individuele burger die met een ambtenaar in contact treedt, maar om openbaarmaking op grond van de Woo. Daar waar in de documenten handtekeningen voorkomen heb ik deze verwijderd. Dit heb ik onder andere gedaan met het oog op het voorkomen van identiteitsfraude. Ik ben van oordeel dit belang zwaarder weegt dan het belang van openbaarheid

In een aantal documenten komen eveneens namen voor van derden en andere gegevens die tot hen te herleiden zijn. Voor deze personen geldt eveneens dat zij erop hebben mogen vertrouwen dat op een zorgvuldige en behoorlijke wijze met hun persoonsgegevens wordt omgegaan en dat zij geen functie vervullen die meebrengt dat zij beroepsmatig in de openbaarheid treden. Teneinde de persoonlijke levenssfeer (en in sommige gevallen de veiligheid) van deze personen te beschermen weegt het belang de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van de betrokken personen zwaarder dan het belang van openbaarheid. Ik merk hierbij op dat ik in het kader van het beschermen van de persoonlijke levenssfeer (en hiermee de veiligheid) van deelnemers ten aanzien van het project "Werkgelegenheid en basisvoorziening" alle gegevens die naar hen te herleiden zijn, waaronder ook het specifieke aantal deelnemers, heb geanonimiseerd.

Op de inventarisatielijst en in de gedeeltelijk openbaar gemaakte documenten is de toepassing van deze uitzonderingsgrond aangegeven met de aanduiding "5.1.2.e".

Het belang van het goed functioneren van de Staat, andere publiekrechtelijke lichamen of bestuursorganen

Op grond van artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder i, van de Woo kan ik geen informatie openbaar maken wanneer dit het goed functioneren van de Staat of andere overheden schaadt en dit belang zwaarder weegt dan het belang van openbaarheid.

In (bepaalde passages uit) bepaalde documenten staat informatie die het functioneren van de Staat of andere overheden in gevaar zou kunnen brengen. In een beperkt aantal (passages uit) documenten staat informatie over mogelijke risico's die eventueel kunnen ontstaan bij het aangaan van een verplichting met de uitvoerende organisatie en de uitvoering van de projectactiviteiten. Het gaat hierbij over de visie van medewerkers van het ministerie van Buitenlandse Zaken omtrent deze risico's. Het betreft de door hen geziene uitdagingen en mitigerende maatregelen bij het uitvoeren van de activiteiten door de desbetreffende organisatie dan wel een visie in bredere zin op (de noodzaak van) steunactiviteiten. Dit is vertrouwelijke informatie die binnen het ministerie van Buitenlandse Zaken is opgesteld en gedeeld ter voorbereiding van de besluitvorming omtrent het aangaan van de verplichtingen met de verschillende organisaties. Een deel van deze passages zal ik niet openbaar maken. Naar mijn oordeel is de bescherming van een vertrouwelijke sfeer om van gedachten te kunnen wisselen van wezenlijk belang voor een adequate besluitvorming van de Nederlandse overheid bij het aangaan van verplichtingen met projectorganisaties. Afwegende het belang van een bedachtzame en weloverwogen besluitvorming van de Nederlandse overheid en het publieke belang bij openbaarmaking, acht ik het eerste zwaarder wegen.

Datum
... 2022
Onze referentie

Concepten

Een beperkt aantal documenten bevatten conceptteksten van bijvoorbeeld te versturen brieven in het kader van voorliggende programma's. Voor een ordentelijk verloop van het besluitvormingsproces is het belangrijk dat dit gebeurt op basis van voldragen documenten. Wanneer communicatie over conceptteksten of de conceptteksten zelf openbaar worden gemaakt, is dit schadelijk voor het goed functioneren van de Staat nu er een publiek debat kan ontstaan over documenten die nog niet rijp zijn voor besluitvorming. Daar is ook hier sprake van. Deze documenten maak ik daarom niet openbaar met een beroep op het belang van het goed functioneren van de Staat. Definitieve versies worden wel openbaar gemaakt.

Interne e-mail postbussen

Goede communicatie is een belangrijk onderdeel voor het functioneren van de Staat. Dit gebeurt veelal via de mail, daarom is het van belang om dit goed te organiseren. Hiervoor worden ook postbussen voor interne en externe communicatie gebruikt. Meerdere documenten bevatten e-mailadressen van interne e-mail postbussen van mijn ministerie dan wel andere organisaties alsmede toegangscode's naar digitale vergaderingen.

Deze e-mailadressen zijn niet bestemd voor communicatie buiten de kring van de overheid. Openbaarmaking van het e-mailadres kan het gebruik van de interne e-mail postbussen verstoren, omdat in dat geval ook externen naar deze postbus kunnen mailen. Dit zorgt ervoor dat het gebruik van het systeem van interne en externe communicatie wordt verstoord. De potentiële hinder die de gebruikers van deze e-mailadressen kunnen ondervinden van kenbaarheid voor een ieder van deze e-mailadressen, weegt naar mijn oordeel zwaarder dan het algemene belang van openbaarheid. Het openbaar maken van deze informatie heeft tevens geen meerwaarde in het licht van een goede en democratische bestuursvoering. Deze e-mailadressen maak ik daarom niet (geheel) openbaar met een beroep op het belang van het goed functioneren van de Staat.

Datum
... 2022
Onze referentie

Op de inventarisatielijst en in de gedeeltelijk openbaar gemaakte documenten is de toepassing van deze uitzonderingsgrond aangegeven met de aanduiding "5.1.2.i".

Wijze van openbaarmaking en plaatsing op internet

Een geanonimiseerde versie van dit besluit en de openbaar gemaakte stukken worden geplaatst op www.rijksoverheid.nl, zodat deze voor een ieder beschikbaar is.

Mocht u naar aanleiding van dit besluit vragen hebben, dan kunt u contact opnemen met de Directie Juridische Zaken van het Ministerie van Buitenlandse Zaken.

De minister van Buitenlandse Zaken,
namens deze,

[Deze brief is niet voorzien van een handtekening. In een formele en beveiligde omgeving is vastgelegd dat de beslissingsbevoegde akkoord is met de inhoud van dit document en de verzending.]

Tegen dit besluit kunt u binnen zes weken na de dag waarop dit is bekend gemaakt een bezwaarschrift indienen, gericht aan de minister van Buitenlandse Zaken, t.a.v. de Directie Juridische Zaken postbus 20061, 2500 EB Den Haag.

Datum
... 2022
Onze referentie